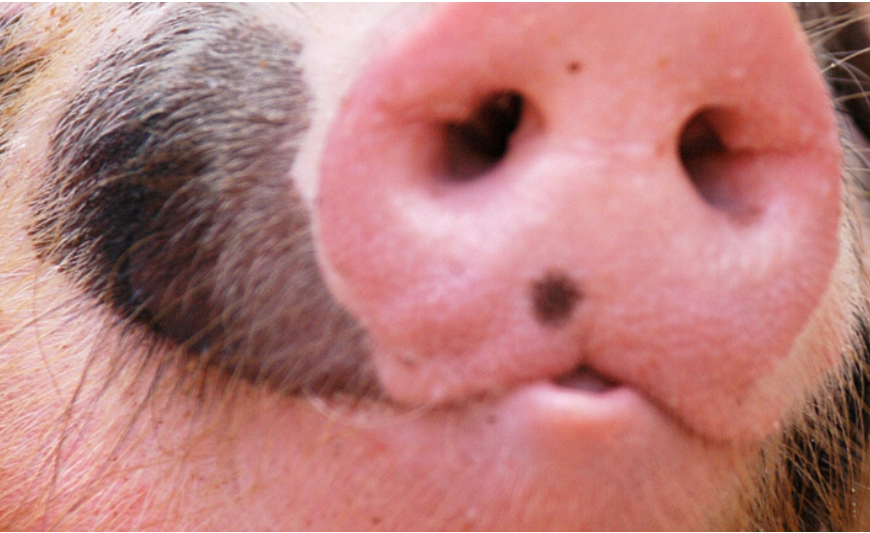

NIEUWSBRIEF

De Varkenspraktijk

GEVARIEERD

Weer een frisse nieuwsbrief ligt voor uw neus, vers van de pers. Een heel gevarieerde ditmaal; er komt van alles aan bod! Een stukje ziektekunde, een kijkje achter de schermen door wat uitleg over de Online Monitor én een mooie column van onze jonge collega Stella, welke u zeker aan het denken gaat zetten. Kortom; de perfecte gelegenheid voor een uurtje tijdverdrijf nu de avonden aan het lengen zijn.

- Dierenwelzijn mag er wél zijn
- Injectietechnieken
We vatten het nog even samen...
- Test je kennis!
- Knikruggen
- Online Monitor
- Even voorstellen: Debbie

Uw mening telt!

Om de kwaliteit van onze service te blijven optimaliseren willen we graag uw mening over bepaalde onderwerpen peilen.

Duim omhoog of omlaag? Wij horen het graag!

Ditmaal willen wij graag weten:

**Kan De Varkenspraktijk binnen uw bedrijf
verdere ondersteuning bieden?**

Dierenwelzijn mag er wél zijn

Stella Nauta

Varkensarts De Varkenspraktijk, locatie Oss en Mill

Het voelt als gisteren dat ik bij De Varkenspraktijk begon. Toch vierde ik afgelopen maand mijn éénjarig jubileum en daarmee ook mijn eerste jaar als dierenarts. In deze twaalf maanden heb ik heel veel mogen leren, een deel van jullie leren kennen en ben ik hartelijk op alle bedrijven ontvangen. Mede daardoor was het een jaar waarin mijn enthousiasme voor de sector en motivatie om deze verder te helpen ontwikkelen nog meer is gegroeid, waarvoor dank!

Naast diergezondheid is de sector verder helpen op gebied van **dierenwelzijn** voor mij een belangrijke motivator. Helaas heeft, mede door de vele regeltjes en **negatieve (media)aandacht**, het woord “dierenwelzijn” op veel bedrijven een negatieve en ietwat ongemakkelijke lading gekregen. Niet onbegrijpelijk, maar wel zonde; uiteindelijk zijn we het er allemaal over eens dat een dier wat zich goed voelt het ook goed doet.

Mijn tweede jaar als dierenarts zal ik daarom inluiden door in het veld en in de nieuwsbrieven in te gaan op dierenwelzijn. Hierbij geen focus op zaken als eisen voor hokverrijking, het verbod op couperen en het moeten nadenken over vrijloopkraamhokken, maar juist **focus op kansen in huidige systemen** en achtergrondinformatie over ontstaan van problemen. Kortom, een welzijnsreeks waarin we even loskomen van alles wat moet en focussen op wat kan!

Als start van deze reeks zullen we ingaan op diverse type staartbijters. Onderscheid maken tussen “**type**” dieren die (gaan) bijten zou in de praktijk kunnen helpen bijtuitbraken voorspellen, verhelpen en voorkomen.

Samenvattend worden er door onderzoekers drie type bijters geïdentificeerd: **tweetraps**, **plotselinge** en **obsessieve**. Voor de eerste categorie geldt dat beschadigend gedrag ontstaat vanuit sabbelen op de staart. De vraag dus is of de oorzaak hier ligt in een gebrek aan (effectieve) hokverrijking. De tweede categorie omvat dieren die plotseling agressief zijn. Hierbij lijkt een plotselinge frustratie, zoals te weinig vreetplekken of tocht, een grotere rol te spelen. De laatste categorie dieren zijn obsessief op zoek naar staarten. In verschillende onderzoeken komt naar voren dat dit vaker de lichtere dieren lijken te zijn. Zou een tekort hier dus een rol spelen?

Bijters herkennen op stal is nog niet zo simpel, laat staan ze onderverdelen in verschillende types en daar de interventie op aanpassen. Wie weet zijn we ooit zo ver dat camera's en artificiële (kunstmatige) intelligentie dat voor ons doen? Of nog mooier; weten we in de toekomst niet meer wat staartbijten is. Tot die tijd zullen we op alle risicofactoren moeten blijven letten. Hierin willen wij u als De Varkenspraktijk zo goed mogelijk ondersteunen. Dit heeft geleid tot de in ontwikkeling zijnde bijtaudit; een hulpmiddel om in te zetten op bedrijven met (aanhoudende) bijtproblematiek. Naast een bedrijfsspecifieke risico-inventarisatie met bijbehorend plan van aanpak hebben wij sinds kort de mogelijkheid deze audit uit te breiden met langdurige filmopnames. De eerste filmopnames zijn inmiddels een feit, waardoor mijn tweede jaar als dierenarts tevens zal worden ingeluid met het analyseren van heel veel beeldmateriaal. Iets waarvan ik zeker weet dat het ons, de sector, veel gaat leren!

Injectietechnieken

In de afgelopen periode zijn we in het onderwerp "Injectietechnieken" gedoken. Het zetten van injecties vormt een belangrijk onderdeel van het werk in de varkenshouderij. Daarom blijft het een uitdaging om ervoor te zorgen dat alle injecties juist toegepast worden. Als een reminder laten we de diverse onderwerpen nog even de revue passeren.

Schroom niet het uitgebreide stuk nog even door te lezen, door op de dikgedrukte woorden te klikken!

We zijn van start gegaan door stil te staan bij het belang van de **juiste injectieplaats**. In deze nieuwsbrief hebben we ook **toediening** subcutaan (onder de huid), in de spier en in het vet besproken. Vervolgens bespreken we het feit dat een naald altijd **schoon en scherp** dient te zijn én zijn

we ingegaan op **naaldlengtes en -diktes**. Maar ook **naaldloos** vaccineren is een optie. Dit kan intradermaal en intramusculair.

Naast het daadwerkelijk injecteren is ook de **opslag van medicatie** van groot belang. En wat dacht je van een goede voorbereiding vooraf? Denk hierbij aan het **opwarmen van vaccins**. En mocht het toch ooit zover komen; weet wat te doen bij **accidentele zelfinjectie!**

Test je kennis!

In de praktijk komen we met regelmaat interessante beelden tegen. Weet u waar we bij de bovenstaande foto mee te maken hebben?

- A. Smeerwrag
- B. Pityriasis Rosea
- C. Varkenspokken

Klik [hier](#) voor het juiste antwoord!

Knikruggen

Knikruggen, ook wel kyphose of lordose genoemd, omvatten het ziekteproces waarbij een **kromming van de wervelkolom** plaatsvindt. Het komt over het algemeen sporadisch voor, waarbij het voornamelijk individuele dieren betreft. Echter zijn casussen bekend waarbij een uitbraak gaande leek en tot wel 30 procent van de dieren getroffen waren.

De afwijkingen zijn over het algemeen niet aanwezig bij geboorte, maar ontwikkelen zich rond de **8 tot 16 weken leeftijd**, soms zelfs al in de **eerste 3 levensweken**. De oorzaak voor het ontstaan van de wervelafwijkingen is onbekend, maar vaak worden **virale infecties in de baarmoeder**,

stofwisselingsziekten, vroege puberteit in mannelijke varkens en/of **genetische aanleg** vermoed. Bij virale infecties valt te denken aan **infecties tijdens de dracht** met PRRS, PCV2 of PCV3. In geval van stofwisselingsziekten bestaat het vermoeden dat met name **vitamine D tekort** bij jonge, snel groeiende (gespeende) varkens een rol kan spelen. Echter wordt in de literatuur ook wel gesproken over een **vitamine A tekort**. Ook de **verhouding calcium ten opzichte van fosfor, gifstoffen** en mogelijke **tekorten in zeugenvoer** einde dracht zouden effect kunnen hebben op het ontstaan van knikruggen.

Over het algemeen zien we een hoger sterftecijfer bij dieren met een knikrug.

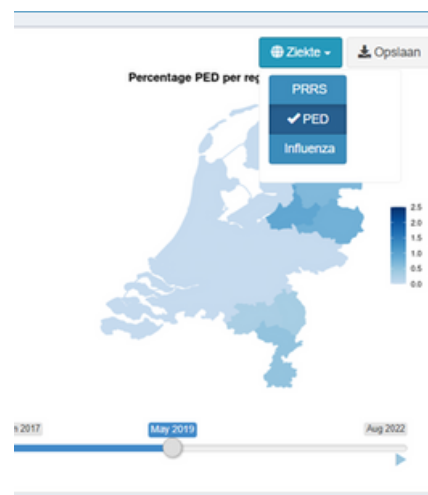
Online Monitor

Als dierenarts leggen wij na elk bedrijfsbezoek de klinische signalen en eventuele diagnose vast in de Online Monitor van **VeeOnline**. Hoewel hier niet altijd bij stilgestaan wordt, doen wij dit officieel in opdracht van de varkenshouder. Dit is een **verplichting** waarop wordt gecontroleerd binnen de IKB en binnen de regeling Geborgde dierenarts.

Sinds 2015 is de Online Monitor een onderdeel van de **basismonitoring** in Nederland en deze basismonitoring wordt weer in opdracht van de overheid en de sector uitgevoerd door de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD). Met de Online Monitor wordt zicht gehouden op trends in de

gezondheidsstatus van de varkens in Nederland. Het is hierbij goed om te weten dat de gegevens volledig geanonimiseerd zijn.

Daarnaast zijn voor ons alle waarnemingen van onze praktijk en andere praktijken in Nederland verwerkt in een **dashboard**. Met dit dashboard kunnen op verschillende niveaus de gezondheidsgegevens worden geanalyseerd en vergeleken. Van bepaalde infectieuze varkensziekten zoals PRRS, griep en

PED zit een soort buienradar in het digitale dashboard die zichtbaar maakt hoe deze infecties zich in de tijd verspreiden over Nederland. Dit kan informatief zijn bij een ziekte introductie op een bedrijf.

Dat de Online Monitor voor de sector van waarde kan zijn bewijst het volgende voorbeeld. Tijdens de **Covid-19** uitbraak in Uden in maart 2020 rees de vraag of **verspreiding** van het virus tussen mensen en varkens mogelijk was aangezien dit ook een varkensdichte regio is. In de Online Monitor was echter **geen toename van het aantal waarnemingen** van varkens met luchtwegklachten of zieke varkens te zien. Mede door dit signaal uit de Online Monitor werd duidelijk dat de varkenshouderij geen rol speelde bij de verspreiding van het Covid-19 virus.

Even voorstellen

Mijn naam is *Debbie van Bogget*, 38 jaar en woonachtig in Someren-eind, samen met mijn twee honden en kat.

Ik werk sinds 2006 bij Veterinair Centrum Someren, waar De Varkenspraktijk locatie Someren ook gevestigd is. Ik ben hier begonnen als interieurverzorgster.

Sinds 2014 als varkens-assistent, waar ik vooral achter de schermen werkzaam ben. Zoals onder andere het klaarzetten van bestellingen. Ik doe dit werk met veel plezier.